

בס"ד. ש"פ אמור, י"ג אייר ה'תשכ"ה*

ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדישכם¹, ומבאר אדמו"ר הזקן בלקו"ת ד"ה זה², דונקדשתי בתוך בני ישראל (גילוי קדושתו ית' בתוך הלב³: דישראל) הוא באופן דמלמטה למעלה, שלבם של ישראל בוער כרשפי אש ליכלל בקדושתו ית', ועי"ז נמשך אח"כ אני הוי' מקדישכם, המשכת קדושתו ית' מלמעלה למטה. ובוה עצמו (בהמשכה מלמעלה למטה) שני ענינים, ההמשכה ע"י תורה וההמשכה ע"י מצוות⁴. דההמשכה שע"י תורה היא בפנימיות העולמות (ברוחניות), ובכדי שתהי' ההמשכה בחיצוניות העולמות (בגשמיות), הוא ע"י מעשה המצוות⁵. וזהו מ"ש ג' פעמים קדוש⁶, דקדוש הא' הוא העלאה מלמטה למעלה, וקדוש הב' והג' הם המשכות מלמעלה למטה, ע"י תורה וע"י מצוות⁵.

ב) וממשיך (בהביאור ל)המאמר⁷, שג' פעמים קדוש הם ג' מדריגות. קדוש הא' הוא כתר (שלמעלה מחכמה), קדוש הב' הוא כתר דז"א, וקדוש הג' הוא כתר דמלכות. ויש לומר הביאור בזה ע"פ הידוע⁸ שקדוש (בכלל) קאי על אור הסובב שהוא קדוש ומובדל מהשתלשלות. ולכן עיקר הענין דקדוש (קדוש הא') הוא בכתר שלמעלה מהחכמה (כי חכמה היא ראשית ההשתלשלות⁹). וזה שגם הכתר דז"א וכתר דמלכות נק' בשם קדוש, הוא, כי השתלשלות הכתרים היא לא כהשתלשלות עילה ועלול שהעלול הוא מהות אחר מהעילה, כי אם, שכל הכתרים הם מהות אחד¹⁰, וגם לאחר ירידת הכתר להיות כתר לז"א או למלכות, הוא במהותו כמו שהי' קודם

(* יצא לאור בקונטרס י"ג אייר — תש"נ, "לקראת י"ג אייר, יום היארצייט של הו"ח וכו' הרב ישראל ארי' לייב, אחיו של — יבדל לחיים טובים — כ"ק אדמו"ר שליט"א, — לפני מלחח"ע האחרונה עלה לארץ הקודש. נסתלק ב"ג אייר ה'תשי"ב, בליווערפול, אנגלי', ומנ"כ בעיה"ק צפת תובב"א * . יו"ם, יג אייר, שנת ה'תשנ"ו).

- 1) פרשתנו כב, לב.
- 2) סעיף ט (לג, ב).
- 3) ראה לקו"ת שם סעיף ה (לב, ג) דתוך בני ישראל הוא נקודה הפנימית דהלב.
- 4) לקו"ת שם סוף סעיף ו (לב, ד).
- 5) לקו"ת שם סעיף ח (לג, א). ושם, ש"לכן הן ב' בחי' קדוש" (כדלקמן בפנים).
- 6) ישע"י ו, ג.
- 7) לג, סע"ב ואילך.
- 8) לקו"ת תזריע כב, ג. ובכ"מ.
- 9) שער היחוד והאמונה רפ"ט. ובכ"מ.
- 10) ראה המשך תער"ב ח"א פע"ט. ח"ב פש"מ. וראה לקו"ת קרח נב, ג. ובכ"מ.

(* ותולדותיו — ראה ספר "ימי מלך" ח"א (קה"ת תשמ"ט) ע' 68 ואילך [קובץ י"ג אייר ארבעים שנה (קה"ת, תשנ"ב). תו"מ — רשימת היומן ע' קמט].

וראה בארוכה שיחת ש"פ אחריי'קדושים, י"ג אייר ה'תשמ"ה (התועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1942 ואילך) — ביאור בשמו של בעל היארצייט, והשייכות דשמו לפ' אחריי'קדושים. שיחת פסח שני ה'תשמ"ז (התועדויות תשמ"ז ח"ג ע' 256 ואילך). [ש"פ אחריי'קדושים ה'תנש"א (התועדויות תנש"א ח"ג ע' 184 ואילך)].

כתר שלמעלה מחכמה). ויש לומר, דזה שמבאר בהמאמר שג' פעמים קדוש הם חלוקים במדריגתם (שקדוש הא' הוא הכתר שלמעלה מחכמה, וקדוש הב' והג' הם הכתר דז"א ודמלכות), הוא גם ביאור על החילוק באופנם (שקדוש הא' הוא באופן דמלמטה למעלה וקדוש הב' והג' הם באופן דמלמעלה למטה). דהסוכב (כתר) עצמו, כיון שהוא קדוש ומובדל לגמרי, הגילוי שלו באדם הוא באופן שהוא מכיר ומרגיש שזוהו ענין שמופלא ומובדל ממנו, ולכן הוא משתוקק לצאת ממציאותו וליכלל בהענין המופלא, וכאשר הסוכב יורד להיות כתר לז"א או למלכות, אז הגילוי שלו הוא באופן שנמשך למטה. ועד"ז הוא בנוגע לקדוש הב' והג', שהחילוק באופן המשכתם הוא מפני שהם חלוקים במדריגתם. דקדוש הב', כיון שהירידה שלו הוא שנעשה כתר לז"א (דז"א הוא סוף האצילות¹¹), המשכתו היא (רק) בפנימיות העולמות (ע"י תורה), וקדוש הג', שיוורד להיות כתר למלכות (דמלכות היא שרש הנבראים¹¹), המשכתו היא (גם) בחיצוניות העולמות (ע"י מעשה המצוות).

ג) וממשיך (בהביאור ל)המאמר¹², דזהו מה דאיתא במדרש¹³ (בענין ג' פעמים קדוש), משל לבני מדינה שעשו שלש עטרות למלך, מה עשה המלך, הניח בראשו אחת ושתים בראש בניו, כך בכל יום העליונים מכתירים לפני הקב"ה שלש קדושות, מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתים בראשן של ישראל, הה"ד¹⁴ כי קדוש אני והתקדישתם והייתם קדושים. היינו דכי קדוש אני הוא העטרה שנותן בראשו, והתקדישתם והייתם קדושים הם שתי העטרות שנתן בראשן של ישראל. ולהעיר, דבמדרש שלפנינו איתא הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו והתקדישתם והייתם קדושים, דלכאורה מזה משמע דשתי העטרות שנתן בראשן של ישראל הם קדושים תהיו (שבסמיכות לכי קדוש אני) ווהתקדישתם והייתם קדושים¹⁵ (שנחשבים שניהם לעטרה אחת). אבל בלקו"ת מפרש, דשתי העטרות שנתן בראשן של ישראל הם והתקדישתם והייתם קדושים, וקדושים תהיו (שבסמיכות לכי קדוש אני) אינה נמנית בהעטרות.

ד) ויש לבאר זה ע"פ מה דאיתא במדרש שם¹⁶, קדושים תהיו יכול כמוני תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושותי למעלה מקדושתכם. וכתב הצ"צ (באוה"ת ר"פ קדושים¹⁷) שזה תמוה. והכוונה בזה (בפשטות) היא, כי איך שייך אפילו קס"ד שישאל יהיו כמוני. ובלקו"ת פ' נצבים¹⁸ מבואר, דקדושתכם היא הקדושה שנמשכת ע"י אתערותא דלתתא דמעשה המצוות, וקדושותי שלמעלה מקדושתכם היא קדושה נעלית ביותר שאין אתערותא דלתתא דמעשה המצוות מגעת שם, ונמשכת ע"י התשובה.

11 תו"א תרומה פא, ב. המשך תרס"ו ס"ע רפד ואילך. ובכ"מ.

12 סעיף ו (לה, א ואילך).

13 ויק"ר פכ"ד, ח.

14 קדושים יט, ב, כ, ז.

15 וכ"מ בשה"מ עזר"ת ע' קצד. ה'תש"ח ע' 201.

16 ויק"ר שם, ט.

17 ע' קה.

18 נא, ג.

וזהו מה שבעלי תשובה הם למעלה מצדיקים גמורים¹⁹, כי ע"י התשובה הם ממשיכים מבחינת קדושתו שלמעלה מקדושתכם, כמבואר בלקו"ת שם.

ולכאורה צריך לומר, דהמעלה שבבעלי תשובה על צדיקים גמורים, אף שגם בצדיקים ישנה העבודה דג' פעמים קדוש וקדוש הא' הוא קדוש אני (קדושתו שלמעלה מקדושתכם), הוא, שהגילוי דקדוש הא' בצדיקים הוא באופן דהעלאה למעלה, שמשותקים לצאת ממציאותם וליכלל בקדושתו ית' (וזה שנמשך להם כמו שהם למטה הוא רק קדוש הב' והג'), ובבעלי תשובה, גם קדוש הא' הוא באופן דהמשכה למטה. וצריך להבין, איך אפשר שתומשך הקדושה דקדוש אני למטה²⁰. וביותר אינו מובן, דבאורה"ת איתא, שאפילו קס"ד שיהיו כמוני הוא תמוה, ובלקו"ת איתא (גם להמסקנא), שע"י התשובה ממשיכים הקדושה דקדוש אני, דלכאורה הם סברות הפוכות.

ויש לומר הביאור בזה, דמ"ש הצ"צ שזה תמוה, הכוונה בזה היא, שאין לזה מקום בשכל, גם לא בחכמה שלמעלה. דכיון שע"פ סדר ההשתלשלות [שנקבע כפי שגזרה חכמתו ית'] נברא הוא באין ערוך לבורא, אין שייך אפילו קס"ד שיהיו כמוני. אבל לגבי עצמות אוא"ס אין שייך שום גדרים, דמי יאמר לו מה תעשה²¹. וכיון שע"י התשובה מגיעים בעצמות אוא"ס שלמעלה מחכמה [כידוע בענין שאלו לתורה כו' שאלו להקב"ה כו' אמר יעשה תשובה ויתכפר לו²², דהמענה יעשה תשובה כו' בא דוקא מהקב"ה שלמעלה מחכמה דתורה], לכן, ע"י התשובה, יכול כמוני. ועפ"ז יומתק מה שמפשטות לשון הכתוב קדושים תהיו כי קדוש אני (שקדוש אני הוא הטעם וההסברה על קדושים תהיו) משמע שהציווי קדושים תהיו הוא שקדושתם של ישראל צריכה להיות בדומה לקדושתו ית', כי ע"י עבודת התשובה מגיעים לקדושה זו. ולהעיר מהפירוש²³ ביכול כמוני — יכול כמוני בניחותא.

ויש לומר, דשני הביאורים בנוגע להפסוקים שבהם נרמזים שתי העטרות שנתן בראש בניו (אם נכלל בזה גם הפסוק קדושים תהיו) ושני הפירושים ביכול כמוני, תלויים זה בזה. דלהפירוש שיכול כמוני הוא בלשון תמי' — הקדושה דקדושים תהיו נכללת בקדושתכם שלמטה מקדושתו, ולכן, קדושים תהיו הוא בכלל העטרות שנתן בראש בניו, ולהפירוש יכול כמוני בניחותא — הקדושה דקדושים תהיו היא הקדושה דקדוש אני (שהיא העטרה שנטל לעצמו), ושתי העטרות שנתן בראש בניו הם והתקדישתם והייתם קדושים. ומ"ש במדרש שהקדושה דקדוש אני

19) ראה ברכות לד, ב. רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.

20) ולהעיר, שבלקו"ת נציבים מדבר בדרגא נעלית יותר מבלקו"ת בפרשתנו. דבלקו"ת בפרשתנו שקדוש הא' הוא כתר (דבפשטות הוא אריך), ובלקו"ת נציבים (נב, ג) שקדושתכם שנמשך ע"י המצוות הוא אריך וקדושתו שלמעלה מקדושתכם הוא עתיק. ואעפ"כ מבואר שם שגם קדושתו נמשכת למטה.

21) ע"פ לשון הכתוב — איוב ט, יב.

22) יל"ש תהלים רמז תשב. ועוד. וראה ד"ה שובה ישראל תרכ"ט (סה"מ תרכ"ט ע' שלח ואילך). ד"ה טוב וישר תרס"ד (סה"מ תרס"ד ע' רעא ואילך [בהוצאת תשנ"ד — ע' קא ואילך]). ד"ה ביהושמע"צ תער"ב (סה"מ תער"ב-תערע"ו ע' לב). ועוד.

23) מאור עינים עה"פ (מז, ב).

היא העטרה שנטל לעצמו, אף שגם קדושה זו נמשכת לישראל, יש לומר, כי המשכת הקדושה דקדוש אני בבעלי תשובה היא (לא מצד המציאות שלהם²⁴ אלא) לפי שע"י התשובה מתגלה שרש הנשמה שהוא חד עם העצמות, ונמצא, דגם לאחרי שהעטרה ישנה בישראל, היא בראשו של המלך (ולא ניתנה לאחר, גם לא לבניו).

(ו) **ויש** לומר, דזה שענין ההמשכה דקדושתו שלמעלה מקדושתכם מבואר להדיא בהדרושים דפרשת נצבים משא"כ בהדרושים דפרשתנו בא ענין זה רק ברמז (ומ"ש להדיא בדרושים אלה הוא שהגילוי דקדוש הא' באדם הוא באופן דהעלאה מלמטה למעלה, שרוצה לצאת ממציאותו וליכלל בקדוש), הוא, כי בפרשת אתם נצבים היום, שקורין קודם ר"ה²⁵, הוא זמן התשובה. ובפרט להמבואר בלקו"ת²⁶ שהתשובה דאתם נצבים היום כולכם לפני הוי' גו' הוא שכל הנשמות מתעלות למעלה במקור חוצבם. ולכן בהדרושים דפ' נצבים מבואר להדיא ההמשכה דקדושתו שלמעלה מקדושתכם²⁷, כי ע"י שנש"י מתעלות למקור חוצבם נמשך להם גם העטרה שנטל לעצמו (כנ"ל סעיף ה). ובהדרושים דהפרשיות שקורין בימי ספירת העומר, שהעבודה דספירת העומר היא (לא באופן דדילוג (תשובה²⁸) אלא אדרבא) בסדר והדרגה (יום אחד, שני ימים, וכו'), בא ענין זה דהמשכת קדושתו שלמעלה מקדושתכם רק ברמז. ויש לומר, דזה שמובא בדרושים אלה ענין זה ברמז עכ"פ, הוא, כי ספירת העומר הו"ע ברור נפש הבהמית²⁹, וברור נפש הבהמית הוא כענין התשובה³⁰. ויש להוסיף, דפרשת אמור קורין ברוב השנים בהשבת שבסמיכות לפסח שני, דפסח שני הו"ע התשובה. וכמבואר בארוכה במק"א³¹ דפסח ראשון הו"ע עבודת הצדיקים ופסח שני הו"ע עבודת התשובה. ולכן גם בהדרושים דפרשת אמור מרומז הענין דהמשכת קדושתו שלמעלה מקדושתכם, יכול כמוני בניחותא.

(24) כי הגילוי דקדוש הא' (קדוש אני) ששייך למציאות האדם הוא רק באופן דהעלאה (שירצה ליכלל) ולא באופן דהמשכה.
 (25) תוס' — מגילה לא, סע"ב. טושו"ע או"ח סתכ"ח ס"ד. לקו"ת ר"פ נצבים (מד, א).
 (26) שם.
 (27) ואולי י"ל, דזהו גם מהביאורים ע"ז שבלקו"ת נצבים גם הדרגא דקדושתכם שע"י המצוות היא נעלית יותר (ראה לעיל הערה 20) — כי ע"י התשובה, התומ"צ הם באופן נעלה יותר.
 (28) ראה לקו"ת דרושים לשבת שובה סה, א. ד"ה שובה ישראל ה'תשל"ו (לעיל ח"א ע' פג ואילך).
 (29) לקו"ת ויקרא ג, א. פרשתנו לה, ד. הנסמן לקמן ע' רסד הערה 4.
 (30) תו"א מקץ לג, ב. ושם, שלכן ע"י ברור נה"ב נמשך הגילוי דקדושתו שלמעלה מקדושתכם. וראה שם לד, ריש ע"ג בענין ספירת העומר.
 (31) לקו"ש חלק ח"י ע' 119 ואילך. ובכ"מ.